

Hermanis Paukšs

STARP TUKŠĀM PUDELĒM ŠURP RĀPO RĪTA VĒJŠ

* * *

Tas ārsts
kas man toreiz
noamputēja galvu
teica
ka gribot to paturēt
pats sev kā balvu
jo operācija
esot izdevusies lieliski

Muļķi
kretīni
un idioti
ir visi tie
kuri domā
ka es kādu vainoju tādēļ vien
ka ārsts savā somā

toreiz aiznesa
manu nogriezto galvu

Un vispār
tas tiešām ir smieklīgi
kā var noticēt līdzīgam stāstam
tad es drīzāk ticu
zivij bez astes
un kādas meitenes
glāstam

Viņa noskūpstīja manu galvu
īsi
pirms operācijas

* * *

Trink, trunk - pa vējdzirnavām! Oh!
Es laikam esu Don Ki Hoh!
Bet kur tad ir mans San Čo Pans?
Tu, Dulsinei,
Būs Ros i Nans!

Ak, Dulcineja -
Mana roze un nante!
Ak, Dulcineja -
Tev matos -
Iesieta rozā bante!
Tu neesi Beatriče,
Un es varbūt neesmu Dante,
Bet atver man elles vārtus
Un kļūsti par Rosinanti!

* * *

Sieviete.
Sieviete guļ.
Sieviete guļ man blakus.

Sieviete guļ man blakus.
Zem mana drauga.

Sieviete guļ man blakus.
Zem mana drauga
Segas.

Sieviete guļ man blakus.
Zem mana drauga
Segas
Paliekām.

Bet kur tad mans draugs?

Mana drauga nav.
Grūti bez drauga.
Guļu kopā ar sievieti.
Zem mana drauga segas paliekām satrunējušām.

Sieviete ir aizmigusi.
Nav vērts viņu modināt.

* * *

Ak, laimīgais, -
Nāve tev liekas lāsts!

Kā gribētu es tā dzīvot...

Nē - nāve ir pasaka,
Brīnumains stāsts,
Kur svētlaiimes karogi plīvo!

* * *

Dzeltenas lapas jau liepām.
Meitenes smaržo un vīst.
Pie izsviestām autoriepām
Jauneklis piestājis mīzt.

* * *

Baltveļas komplekts
Pagaldē žūst
Runcis uz nagliņas
Sašņurcis pūst

Kas tagad būs?
Ai! Ai! Ai!...
Vai! Vai! Vai!

Vai tiešām tu nemīli svētdienās zapfti?
Vai tiešām tie skūpstī
It visi ir zagti?
Un kurš tad to pienu
Nāca man lakti?
Un meitiņu spaidīt
Kurš gāja pa nakti?
Ai! Ai! Ai!...
Vai! Vai! Vai!

Ka tik neiznāk atkal
Kā olimpiskajā gadā:
Visi nāca un gāja
Manu dvēseli bradāt –
Nu gluži kā badā!
Ai! Ai!
Lai! Lai!

* * *

Meitenīt
Ar bizīti,
Ko tu zibi te?
Tāpat paņirgāties atnāci?
Apēst kādu kalāci?
Izdzert četrus tidlī-bums?
Vai tev nav kāds saldējums?
Krējums?
Tas man pašam ir!
Durvis gastronomam šķir,
Brilles astronomam ir -
Kā tās mirdz!
Čir...

* * *

Zilas kājas,
Zaļi gurni,
Apkārt daiļi
Cūku purni -

Vidū sārti,
Malā balti,
Svaigi kārti,
Ledū kalti.

Dzīve beidzas,
Veras kapi,
Lido kode,
Ielien skapī.

* * *

Starp Trinidadu un Tobago
Kāds atols virmo tumšs un cēls...
Vai tikai pazudušais dēls
Nav lēcis tādā atolā
Un, iznirt nespēdams no tā,
Būs grimis dziļē tumšajā
Lai neznirtu vairs nekad
No tā?
Lūk, tā!

ĻERMONTOVA MOTĪVS

Reiz Mciri zaru rīklītē
It priecīgs grūda barsikam,
Tur divi reiz to pagrieza,
Un barsiks laimīgs nomira.

Es arī tādu zariņu
Sev labprāt mutē ieogrūztu,
Tur divas reizes apgrieztu
Un ļoti laimīgs nomirtu,

Bet bail...

NĀVES MONOLOGS

Kurp tu aizbēgsi no manis,
Kēniņ Zeltamute?
Kas par to, ka ļaudīs skani
Vēl kā bleķa ute?

Varbūt tavi vārdi nemirs –
Dzīvos laikiem pāri?
Vārdi mirs, kaut kustēt nerims
Kvazitronu bari.

Arī tu, draugs, neizbēgsi –
Dāvid Augstā Dziesma!
Velti savu kaisli slēpsi
Poēzijas liesmās!

Nosprāga tāpat kā Nūtons
Gudrais Alberts Einšteins!
Raustās Dante, nāvi jūtot –
Laikam dzimt grib vēlreiz!

Kur tu esi Vita Nova?
Dziļi nāves elpā!
Dzīres Mēra Laikā šonakt
Laikā ir un telpā!

* * *

Enģeļi nedzied klusi,
Enģeļi skaļi kauc,
Biezokņos maldīdamies,
Vilkiem korāļus jauc.

Nolaidās man uz pleca
Enģelis – brīnums jauks,
Pacēlu maigi plaukstu,
Nositu enģeli – klauks!

Draugs, ja tu enģelis esi,
Nemaisies vilku barā,
Paliec, kur enģeļiem jābūt:
Tāltālas zvaigznes starā!

* * *

Ailācīti, ailācīti!
Nāc un sadod pa purnu –
Ko es te čurnu?!

Tev baltas ķepiņas,
Man cauras zeķītes,
Nadziņi abiem vienādi.
Ej un pierādi!

Cūciņa aizgaldā
Mīlīgi rukšķina,
Traktoriņš belaruss
Dārziņā pukšķina.
Ko viņš tur rušina?

Aizcilpo dieniņas
Kā piekautas stirniņas –
Nez, vai atpakaļ arī nāks?
Ka kas negadās!
Jā – kakas negadās...

* * *

Dzīve bija tik īsa
Kā vijoles stīgas trīsa,
Kā saujiņa balta rīsa,
Kā anīsa liķiera glāze,
Kā krītoša rasas lāse,
Kā purvā degoša gāze,
Kā lāzera stara grieziens,
Kā saldiskābas maizes rieciens,
Kā elektrostrāvas trieciens,
Kā biezpiens, kas smadzenēs krājas,
Kā sirsniņa, pukstēt kas stājas,
Kad atsakās paklausīt kājas.

Ko ateists dara, pirms mirst?
Pasūta visus dirst.

* * *

Krū, krū, kauc žēli dzēves drēgnos silos.
Krū, krū, uz siltām zemēm tās drīz lidos.
Krū, krū, kur mana krūzīte bez osas?
Krū, krū, kas te par baltām krūtīm grozās?

Krū, krū, kauc dzēves, varden brēc – kurr, kurr!
Tik tumšs kā kosmosā, kaut acī dur!
Lūk, nokrita no plaukta divas zvaigznes!
Nē, nelabais tur tavas acis aiznes!

Kurr, kurr, brēc varden aizaugušā dīķī.
Nāc, paskaties uz manas laimes līķi!
Tik ieskaties tam dziļi zilās acīs!
Ne krū, ne kurr tas tev vairs nepasacīs.

* * *

Uz galda galva asiņaina,
Un liekas,
Ka par kaut ko smaida.
Bet varbūt tomēr kādu gaida?
Vai arī baida?

* * *

Ar saltu un cinisku smīnu
Es lieku zem krēsla tev mīnu.

Ko skaties man acīs un draudi?
Nāc sēdies pie galda un baudi!

Nāc sēdies un uzsprāgsti gaisā
Šai stundā tik saldā un baisā!

Kam veltīgi sīkumus ķidot?
Es mācīšu tevi lidot!

* * *

Vai tevi nesatrauc šī stingā mēnesnīca?
Vai kaklu nežņaudz smagā zelta stīpa?
Nāc taču tuvāk, paskaties man acīs –
Vairs lūpas sakniebtās ne vārda nepasacīs.

Zem mēness dzimušie zem mēness noasiņos,
Zem mēness zobi atiezīsies sārtām putām klātie,
Kad galva būkšķēdama palēksies uz ciņa
Un ceļš uz mēnesi nekad vairs neapstāsies.

Vairs tevi nesatrauks šī stingā mēnesnīca,
Vairs kaklu nežņaus smagā zelta stīpa,
Jo ceļš ir iezīmēts, vairs nevar nomaldīties –
Ej taisni turp, kurp aizved asiņainā strīpa!

* * *

Nu jau pietiks...
Visi nelieši ir labi...
Iešu iedzert tēju...
Jūtos slābi...

* * *

Brontozauri.
Ontozauri.
Zauri.
Auri.

Cauri ir.

Vajadzīgi kamieļzauri,
Kas caur adatzauru acīm
Spētu izlīst cauri.

Gadu simteņiem klīst zauri.
Zvaigznēs izgaist mani auri.

* * *

Starp tukšām pudelēm
Šurp rāpo rīta vējš.

Uz galda apvēmusies
Saulespuķe nērš.

Dievs, atnāc Tu
Un savu vaigu vērs

Uz kaktu,
Kurā tauriņš glūn kā zvērs!

* * *

Par ko vērts domāt?
Par ko - nau?
Ik dienu Nelabs
Kādu rau.
Ik dienu Dies
Ko ārā spļau.
Par ko vērts domāt?
Par ko nau?

Pa sliedēm staigāt
Neatļau.
Gar vadiem grābsties -
Tūdaļ bļau.
Dzer sērskābi -
Pa ausi krau!
Nē - taisnības
Virš zemes nau.

Bet tas sen visiem
Zināms jau.
Un tāpēc domāt
Vērts vairs nau.
Vau, vau!
Ņau, ņau!
Gos mau.

* * *

Neceri, draugs, uz brīnumu –
Brīnumi neaug kokos!
Iespraud sev dirsā zīmulī
Un saki, ka tu tā joko!

* * *

Tā riebīgi bez nāves dzīvot,
Bez dzīves nāvot riebīgi,
Un tomēr – negribīgi gribot,
Es varu baudīt mierīgi
Šo dzīvi saldiskābo, kas lobās
Kā apelsīna miza nost,
Un plecā brūni nosauļotā
Kā ozolkoka ripā kost.

* * *

Nav muļķa gudrāka
Par gudru
Muļķi

Ir dzejnieks labākais
Kam mutē
Puļķis

Nāk Anna Komandors un
Donžuāns un
Citas statujas un
Visām ausīs
Ļuļķi

Kur palikuši gudrie
Zvaigžņu tuļķi?

Ne visi zvaigznes
Tuļķēt drīkst

Tik tie
Kas puļķi
Nepazīst!

* * *

Apo
Apo
Apo
Kalipse
Piedodiet jaunskungs
Jums greiza ir
Šlipse
Apo
Apo
Apo
Kalipse
Izmūk no mājām
Kāds senjors
Bez biksēm
Apo
Apo
Apo
Kalipse
Fotogrāfs atnāk
Un knipsē
Un knipsē
Apo
Apo
Apo
Kalipse

* * *

Nesitiet mani krustā!
Es taču neesmu Jēzus!
Te pie šī staba pačurāt
Brīvdienu vakaros mēdzu!

* * *

Pirms nāves
Mazliet skūpstījāmieš ļoti
Gar kaklu
Lēni noslīdēja gļotas
Un apkārt
Egles pletās rudi apgarotas
Man pavaicāt tām gribējās:
Nu ko tad?

* * *

Beidz ļurināt,
Pasaki VĀRDU!

Vai labāk –
Ej kaķus čurināt,
Ej mākonim
Skurināt bārdu!

* * *

Cik daudzi
Dirsuši uz galvas!
Cik daudziem
Esmu dirsis pats!
Visapkārt šķiežot dārgās balvas,
Nāk atkal
Laimīgs Jaunais Gads!

* * *

Atejā, kur balts
spīd pods,
Dzīvo
asinskārīgs ods -
Augām dienām viņš tur dūc,
Asinis
no ļaudīm sūc.

Sūc un sūc
un neapstājas,
Atejā
tam labi klājas.
Tikai ļaudīm slikti iet -
Lūdz tie:
"Odu nositiet!"

Odu nosist -
tas nav joks -
Nepieciešams
milzu koks,
Ko var izmantot
kā kruķi,
Odam velējot
pa snuķi!

Varbūt, ka tu zini, draugs,
Kur tāds milzu kociņš aug?

* * *

Bez diben,
atveries!
Bez diben, atveries!
Atveries,
Bez diben!

Bez dibenis atvērās,
un visi ieraudzīja,
ka viņam patiešām
nav dibena...

“Ar ko tad tu dirs?” vaicāja vārna.

* * *

Es vēlos
tik ļoti maz.
Jo vēlos es
itin visu.
Bet neatlēks man nekas.
Vien iespēja
taisīt cisu.

* * *

Pār pasauli paceļas plānprātīgs mēness,
let meitene pusnaktī salasīt sēnes,
Tā uzduras bekām, bet laimi tās nenes,
Griež skujas un saknītes sudraba lemess.

Kauc vilki, šņakst zobi, rēc lāči, šņāc čūskas,
Un meitene mirst, aiziet bojā no tūskas,
To rok, kamēr aprok, ar šņukuriem cūkas,
Nu kapiņam pāri peld pieneņu pūkas.

Tik pamācošs stāsts gan vēl laikam nav lasīts,
Lai saprastu visi – par daudz tomēr prasīts –
Kas mulsumā gurdā steidz pakausi kasīt,
Tiem pateikšu īsi – man nav vairs, ko sacīt.

* * *

apriori
aprij ori
uzkod stori
tikai norij

ko tev baro
tas tev kāro

nav ko karot
dod tik karot!

* * *

Ej nu tu uz podiņa,
Mīlo vecmāmiņ, -
Tavā laikā pasaulē
Citādi viss bij!

Arī tu uz podiņa
Aizej, mazmeitiņ -
Manā laikā pasaulē
Citādi viss bij!

Arī es uz podiņa
Sēdīšos jums blakus -
Pasaulē šai mainīgā
Nemainās vien kakas!

* * *

Tavi baltie un kantainie ceļi –
Tas tavs bosfors un dardaneļi,
Kur kā asins un kārīgi odi
Bariem salido idioti.

Esmu plānprātiņš, ko tur man liegties?
Kas gan roku man šodien vairs sniegt ies?
Būšu priecīgs, ja iespērs ar kāju
Bāliņš, jādams uz trako māju.

Tikai atļaujiet beigās vēl piebilst –
Kuriet krāsnis, lai istabas piesilst!
Nav jau gudri uz nākotni cerēt.
Vista aiziet gar pakrēsli perēt.

* * *

Vai tava mazā mute saprot,
Ko manai ausij maigi čukst,
Kad mana plauksta tev uz krūtīm
Dus, skaitīdama sirdspukstus?

* * *

Tas vilciens toreiz atgāja
No kartupeļu lauka
Mums abiem bremžu nebija
Un likies tu tik jauka

Pa gaisu naži lidoja
Ar bezdelīgu spārniem
Un tava sirds uz plaukstas man
Ak pukstēja tik vāri

Bet lidojošie akmeņi
Mums galvas saskaldīja
Un visa rezultātā mēs
Uz vietas beigti bijām

Kad paradīzē tikāmies
Tur vistas kladzināja
Un sacīja ka abiem mums
Laiks atpakaļ uz mājām

Kad pārnācām mēs atpakaļ
Vairs sevi neatradām
Un meklēdami šodien vēl
Ar dakšām upi badām

Kad vilciens aties nākamreiz
Tas ies caur mūsu krūtīm
Ja tu man skūpstu sniedzi reiz
Tad tagad tas būs grūti

* * *

Jau riebjas rakstīt, tuvu rīts,
Viss apkārt palsā miglā tīts,
Jau galva raustās, rokas trīc,
Bet kaut kur blakus nočaukst zīds.

Tur nočaukst zīds, es ceļos, eju
Un redzu tavu bālo seju,
Kas izgaisīs jau teju, teju.

Kā pārtraukt man šo murgu deju?
Kā pārtraukt un vai jāpārtrauc?
Lai taču murgi dzīvi jauc!

Vai vājprāta var būt par daudz,
Kad Pegazs padebešos trauc?

* * *

Septiņus gadus viņš bija gulējis nāves miegā savā čīkstošajā atsperu gultā, kuru ieeļļot nevienam nebija ienācis prātā, jo kas gan zināja, ka atsperes čīkst, ja visus septiņus gadus viņš bija gulējis nepakustēdamies.

Vēl septiņus gadus viņš būtu tā nogulējis, bet nejauši ieklīdusi muša apsēdās uz viņa gultas kājgaļa, sāka šūpoties, un viena no atsperēm pēkšņi griezīgi iečīkstējās.

Viņš pamodās, izstaipījās, atvēra acis, ieraudzīja mušu, kas vēl arvien sēdēja viņa gultas kājgalī, piecēlās, paņēma spilvenu un meta mušai ar to.

Muša bija lidojošā, tāpēc pacēlās spārnos un dūkdama sāka lidināties pa piesmakušo telpu, bet viņš, acis bolīdams un zobus griezdams, sāka vajāt mušu ar otru spilvenu rokās, jo nezina kāpēc neprātīgi vēlējās lidojošo insektu nosist.

Muša bija jauna un gribēja vēl dzīvot, tāpēc sitās kā traka pret aizputējušo loga stiklu, aiz kur vajadzēja būt svaigam gaisam un glābiņam, bet viņš bija aizmirsis, kas pasaulē ir trausls, un vilka mušai ar spilvenu pa spārniem.

Stikls šķindēdams saplīsa, un muša aizlidoja debesu zilgmē, bet viņš palika, apjucis stāvēdams aci pret aci ar izsisto logu.